

Nyhedsbrev, SN 92, Januar 2015

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@svvsogne.dk

www.svvsogne.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Ingegerd Riis

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:
Gunnar Stobbe
Chris Hermansen
Ole Ib Hansen

Redaktion på SN:
Peter Sten Hansen,
(ansv. havende)
Jens Beck.

[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-
sen@gmail.com)

[Oversigt over vore
ambassadører.](#)

Trafik og samfærdsel

Det sydlige Sverige og det meste af Danmark er naturmæssigt præget af relativ lav højde (attitude) og muldet jord. Det er ikke et klippe- og bjergrigt område. Det er derfor heller ikke store floder og klippeformationer, som har dannet naturlig grænse for trafikken i nord- sydlig retning i det sydsvenske område. Det var skoven!

Øresund har altid været relativt let at krydse. Så Danmark var indtil 1600-tallet et naturligt geografisk sammenhængende område, adskilt fra "Uppsverige" af enorme skovområder, samt store søer.

© Can Stock Photo - csp11585885

Klimaksvegetationen var, og er stadig, præget af en blandings løvskov. I disse relativt lave områder vil bøgen være det mest succesrige træ. Egen var henvist til skovrandene, hvor den levede et farligt liv. Den stadig stigende kultivering betød at egen blev hugget ned til husbyggeri, møbler, flådebygning (henved 2000 ege til et lineskib).

Klimaksskoven er naturligt ujævn i bunden. Der er mange sumpede og ufremkommelige områder. Rydninger skabte dyrkningsområder og plads til beboelser. Infrastrukturen bestod af stier, spor langs naturlige mere tørre strækninger. Behovet for samfærdsel øgedes, og stier blev udvidet til vognspor.

I krydsene opstod først mindre byer, samlinger af bebyggelse, men behovet for

større og mere faste veje opstod.

En særlig type veje er kongevejene, der oprindeligt kun måtte anvendes af kongen og hans folk. De ældste kongeveje stammer fra 1500-tallet, men ved den store vejreform i 1761 blev kongevejene åbnet op for offentligheden og moderniseret efter tidens standard. Men helt op til nutiden var langt de fleste veje uden for hovedvejene et hjulspor, der var dannet af færdselens slid.

Men en ting kunne man være sikker på. At rejse tog tid. Og man kunne ikke være sikker på, hvor lang tid rejsen ville tage.

Vore veje har været klassificerede længe. Sikkert siden middelalderen. Foruden kongevejene var der herredsveje, adelsveje (alfarveje) og hærveje.

Herredsvejene førte fra by til by. De lokale bønder skulle vedligeholde dem, det var jo disse veje som blev brugt ved transport (varer, tømmer fra skoven, strand og havn samt andre emner). Adelsveje havde stort set samme funktioner. Men ingen offentlig instans tog sig særligt af vedligeholdelsen. Hærvejene havde særlig strategisk betydning.

Også 1600-tallets Danmark kendte betegnelsen hovedveje, som de vigtigste hovedfærdselsruter. De er vist her på dette kort over kongeriget og hertugdømmerne, udarbejdet af Ole Rømer, som skulle lade milepæle opsætte.

I den sydlige del af Sverige var der også betydningsfulde veje.

En af dem var Ryavägen.

Den er kendt tilbage fra 1000-tallet. Gennem 1600-tallets forskellige krige gik mange af de svenske transporter via denne vej, som forbandt Småland med Skåne.

Snaphaner holdt til langs vejen og foretog overfald mod svenskerne. Da Skåne blev svensk i 1658, stoppede en del af disse aktioner for en stund. I 1675 forsøgte Danmark uden held at vinde de tabte områder tilbage, hvor Ryavägen endnu en gang var central i det militærtaktiske spil.

Nyhedsbrev:

Lad os gentage opfordringen/tilbuddet.

For at tilbyde en udadvendt kontakt til alle interesserede, udgiver Medborgerhuset i Lundby et nyhedsbrev. Dette brev kan man abonnere på ganske gratis. Her publiceres naturligvis husets aktiviteter.

Du sender en mail med navn, adresse og mailadresse til:

jyttehammer@gmail.com

Så let er det at tilmelde sig.

Hold din næste fest i Medborgerhuset Lundby

Medborgerhuset Lundby er rammen om Foreningen Svend Gønges mange møder. I Medborgerhuset Lundby kan du leje et fest- eller mødelokale for fra 500 kroner.

Vi har fleksibel udlejning, efter dine behov:

Krostuen: 500 kr., Stor og lille sal: 2500 kr.,

Hele huset (stor og lille sal og krostuen) 3000 kr.

Priserne er uden rengøring og depositum på 1000 kr.

Med i lejen er adgang til køkken, service, udendørs terrasse, græsplæne og to petanquebaner.

Ring og hør nærmere på tlf. 5133 3771

Medborgerhuset Lundby, Banevej 4, 4750 Lundby - 50 meter fra Lundby Station

Hjemmeside: www.syvsogne.dk

Kære medlemmer af Foreningen Svend Gønge og alle medvirkende ved Gøngemarkedet i Lundby

Mange tak for endnu et år med Gøngemarked i Lundby, hvor vi igen har haft fornøjelsen af at deltage. Jeres gæstfrihed og engagement i markedet og kulturlivet er noget, vi ofte tænker på i løbet af året.

Alle ønskes en glædelig jul og et godt nytår med skalmefjanfare og trommehvirvel! :)

Kærlig hilsen Octavia / Louise Svane Thomsen

Rene sanser oplevelser i Medborgerhuset

Foreningen Svend Gønge og Medborgerhuset
inviterer til 1600-tals oplevelser
22. januar 2015 kl. 18.00

Aftenen byder på 3 retters middag, renæssancemusik og foredrag.

Der er behov for tilmelding til dette arrangement, og dette kan ske
såvel på tlf. 2084 1535 eller på: www.medilundby.dk

Prisen er 150.00 kr. pr. person for det hele.

Passatempo

Medborgerhusets køkken vil stå for traktementet, og det musikalske vil blive varetaget af et af medlemmerne fra renæssancegruppen Passatempo. Der vil såvel blive spillet og fortalt om musikken fra 1600-tallet. Foredraget om digterkunsten fra samme epoke vil blive holdt af Sebastian Olden Jørgensen.

Arrangementet afholdes altså i Medborgerhuset, Banevej 4, 4750 Lundby.

*”Hyrdedigte, lejlighedsvers, smædeviser og salmer—
lidt om 1600-tallets danske digtning.”*

1600-tallet er længe siden, men det er også den tidsalder, hvor poesien begynder at ligne det, vi forstår ved ordentlige digte. Digtene fyldt med billeder og forestillinger, der både ægger og fremmedgør, og selve det at digte var noget ganske andet end i dag. Det er i denne halvt genkendelige, halvt eksotiske litterære verden, foredraget vil bevæge sig og give smagsprøver fra.

Sebastian.

Mad og Oplevelse 5. februar 2015, kl. 18.00 Suppegilde og foredrag om overtro og varsler

Lige efter Kyndelmisse, *som slår sin knude overmåde hvas og hård*, inviterer Foreningen Svend Gønge og Medborgerhuset Lundby til suppegilde og foredrag i Medborgerhuset Lundby, Banevej 4, 4750 Lundby. Det er kl. 18.00.

Her, når det er koldest, er suppe lige sagen, og Medborgerhusets madhold byder på diverse supper, som alle vil gøre godt i februarkulden.

Supperne er lavet efter gamle opskrifter.

Og aftenens foredrag leverer folkemindeforsker ved Nationalmuseet og Rigsarkivet, Charlotte S. H. Jensen. Hun kommer og fortæller om overtro og varsler på Gøngenhøvdningens tid, altså i 1600-tallet.

Hvad troede folk på dengang, hvad var de bange for, og hvad gjorde de for at undgå det farlige?

Det skal vi høre en af Danmarks mest levende historiske foredragsholdere fortælle om.

Kunne du tænke dig at komme med, skal du senest mandag den 2. februar melde dig til suppeaften med foredrag af Britta Sørensen.

Tlf. 2190 1937 eller til Hanne Skjødt, tlf. 2781 0132.

Pris: 75 Kr.

Med venlig hilsen
Foreningen Svend Gønge
og Medborgerhuset Lundby

Gøngemarkedet var inviteret til en Realdania-konference om landsbyer og udkantsområder. Det foregik i Helsingør.

Det var Realdania Ejerboligforum, der holdt konferencen med titlen : ”Rid med på forandringens bølge”.

Målet var at sætte fokus på at fjerne forhindringer og styrke potentialer for livskvalitet og værdiskabelse udenfor vækstcentrene. Vi var inviteret sammen med 4 andre lokale områder/projekter for i løbet af 10 min. at præsentere vores projekt **Gøngemarkedet**.

Det andre var bl.a *Thyborøn Havn* og *Byfornyelsesprojektet i Borre på Møn*. Præsentationen havde form af et interview med Gøngerne om markedet og dets betydning for området.

Vi havde valgt at komme som en flok af ”Gøngerne fra Lundby” – 11 i alt i vores dragter. Vi vakte opsigt og stor interesse – en af deltagerne kom bagefter og sagde, at ”endelig havde der været et indlæg, der ikke drejede sig om kvadratmetre og priser”.

Vi havde i kaffepausen lejlighed til at forsyne deltagerne med en ”Gøngedaler” og lave lodtrækning om eksemplarer af bogen ”Snaphøner” – og så det vakte opsigt og interesse.

Efterfølgende har vi fået en meget fin tak fra Realdania.

Alle deltagerne var enige om, at det havde været en spændende og interessant dag, som også gav os mulighed for at se det nye flotte ”Museet for Søfart”.

Kære Gønger

Tusind tak for jeres veloplagte og inspirerende bidrag til Realdanias debatmøde 20. november. I er suverænt det mest kreative og opsigtsvækkende indslag vi nogensinde har præsenteret!

Vi håber, at også I havde en god dag i debatten på Kulturværftet :)

Bedste hilsener

Anja Bøggild
Projektleder
Realdania Debat